

Wat is de invloed van overplaatsingen op de gezondheid van asielzoekerkinderen?

Resultaten van onderzoek door afdeling Sociale Geneeskunde van het AMC en GGD Nederland

Aanleiding

Voor de onderbouwing van de zorg voor asielzoekerkinderen, is inzicht nodig in welke factoren hun gezondheid beïnvloeden. In de jeugdgezondheidszorg voor asielzoekers leven vragen over effecten die overplaatsingen kunnen hebben op de gezondheid en ontwikkeling van asielzoekerkinderen. Eerdere studies naar samenhang tussen overplaatsingen en de psychische gezondheid van asielzoekerkinderen kennen methodische beperkingen en geven verschillende resultaten.

Onderzoekers van Sociale Geneeskunde van het AMC (Universiteit van Amsterdam) en GGD Nederland hebben daarom een onderzoek uitgevoerd naar het effect van overplaatsingen op de psychische en psychosociale gezondheid van asielzoekerkinderen. Bovendien onderzochten zij of dit effect groter was bij kwetsbare asielzoekerkinderen.

Het onderzoek

De onderzoekers gebruikten geanonimiseerde gegevens van 8.047 asielzoekerkinderen tussen vier en achttien jaar die in de periode 2000-2008 in de centrale opvang asielzoekers woonden. Het betreft demografische en opvanggegevens van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) en medische gegevens van de Medische Opvang Asielzoekers (MOA) en huisartsen.

Onder kwetsbare asielzoekerkinderen worden in dit onderzoek kinderen met geweldservaringen en kinderen met een moeder met depressie of post traumatische stress stoornis (PTSS) verstaan. Met frequentie van overplaatsen wordt bedoeld hoe vaak een kind gemiddeld per jaar is overgeplaatst. De frequentie is ingedeeld in 1) één of meer keer per jaar, 2) een half tot één keer per jaar, en 3) minder dan een half keer per jaar.

De resultaten

De onderzoekers vonden dat het vóórkomen van psychische klachten samenhang met de frequentie van overplaatsingen maar niet met het aantal keren dat een kind tijdens de gehele opvangperiode is overgeplaatst.

Bij asielzoekerkinderen die vaker dan één keer per jaar werden overgeplaatst kwamen 2,5 keer zo vaak psychische of psychosomatische klachten voor als bij kinderen die minder dan een half keer per jaar werden overgeplaatst. Bij kwetsbare kinderen was dat 3,5 keer zo vaak. Voor een overplaatsingsfrequentie van een half tot één keer per jaar werd alleen een effect gezien bij

kwetsbare kinderen. Deze resultaten laten zien dat de psychische gezondheid van een kind wordt bepaald door een combinatie van factoren bij het kind en zijn of haar omgeving.

Implicaties

Het onderzoek onderstreept dat zorgverleners alert moeten zijn op een verhoogd risico op psychische klachten bij kinderen die in korte tijd vaak zijn overgeplaatst, vooral bij kwetsbare kinderen. Deze kinderen en hun familieleden hebben mogelijk extra ondersteuning of begeleiding nodig. Hiermee wordt ook het belang onderstreept van goede overdracht van informatie tussen opvang en zorg, en tussen zorgverleners in de opeenvolgende asielzoekerscentra.

De onderzoekers adviseren beleidsmakers om in het opvangbeleid rekening te houden met de effecten die het frequent overplaatsen van asielzoekerkinderen kan hebben op de psychische gezondheid van asielzoekerkinderen, in het bijzonder bij kwetsbare kinderen.

Het onderzoek is beschreven in een wetenschappelijk artikel:

S. Goosen, K. Stronks, A. Kunst. Frequent relocations between asylum seekers centres are associated with mental distress in asylum seeker children: a longitudinal medical record study
International Journal of Epidemiology 2013; doi: 10.1093/ije/dyt233

Via deze [link](#) komt u bij het Engelstalige artikel op de website van het tijdschrift.